

Sairaalaklovnit ry – Sjukhusclowner rf

ÅRSBERÄTTELSE 2022

År 2022 var 20-årsjubileum för den finländska sjukhusclownverksamheten. Jubileumsåret visade sig vara mycket livligt, så vi kan konstatera att milstolpen för jubileumsåret firades i arbetets tecken. De nya verksamhetsmodellerna var särskilt positiva: clownarbete bland äldre och introduceringen av Sjukhusclowner-appen. Samtidigt genomfördes inom den grundläggande verksamheten det största antalet clownarbetsdagar i föreningens historia, på sjukhusavdelningar för barn och ungdomar. Sammanlagt förverkligades 1 874 clownarbetsdagar (barn/ungdomar och äldre).

Föreningens grundläggande uppgift är att upprätthålla och främja clownverksamhet i situationer som är förknippade med belastande faktorer och behov av särskilt stöd. Huvudsyftet är att möjliggöra rikstäckande sjukhusclownverksamhet och utveckla och expandera formerna av clownarbete. Sjukhusclownernas arbetsmetod går ut på att skapa positiva patientupplevelser, främja sjukhustrivseln och erbjuda psykosocialt stöd i sjukhusen. Föreningen har sedan år 2017 varit kvalitetscertifierad medlem av europeiska EFHCO (European Federation of Healthcare Clown Organizations) (<http://www.efhco.eu/quality-label>). År 2022 genomförde EFHCO en periodisk utvärderingsprocess i Finland. Sjukhusclowner rf fick en lovvärd utvärdering av sin verksamhet och kvalitetsintyget förnyades.

Huvudmålgruppen för sjukhusclownverksamheten är barn som behandlas eller besöker barnkliniker och polikliniker på universitetssjukhusen (Helsingfors, Kuopio, Uleåborg, Tammerfors och Åbo) samt deras familjer. Merparten av föreningens verksamhet är inriktad på clownarbete på universitetssjukhusen, och föreningen ansöker om understöd och idkar egen medelanskaffning för att möjliggöra denna grundläggande verksamhet. Förutom clowneri på universitetssjukhusen genomför föreningen separata projekt, organiserar clowneri på andra vårdinrättningar (t.ex. centralsjukhus) och utför småskaliga serviceaktiviteter (utbildningar, föreställningar). Denna övriga verksamhet ordnas med separat projektfinansiering eller som säljtjänster.

Clownarbetet i sjukhusen

År 2022 förverkligades 1 590 clownarbetsdagar. Utöver universitetssjukhusen organiserades verksamhet på fem centralsjukhus: Tavastehus, Kotka, Lahtis, S:t Michel och Rovaniemi. På centralsjukhusen genomfördes mer verksamhet än året innan, då coronarestriktionerna fortfarande påverkade clownverksamheten vad gällde centralsjukhusen. Föreningens ordinarie kärnverksamhet

på samtliga universitetssjukhus i Finland, i kombination med tillfälliga verksamhetsdagar på centralsjukhus i olika delar av Finland, framhäver föreningens betydelse som rikstäckande aktör.

Verksamheten på samarbetsjukhusen år 2022:

	2022		2021		2020	
	Clownarbetsdagar	Möten*	Clownarbetsdagar	Möten*	Clownarbetsdagar	Möten*
Helsingfors universitetssjukhus (HUS)	505	21 874	566	27 203	299	17 116
Åbo universitets centralsjukhus (TYKS)	327	13 833	332	13 717	254	12 118
Kuopio universitets sjukhus (KYS)	276	8 387	237	6 416	166	5 209
Tammerfors universitetssjukhus (TAYS)	204	9 569	204	10 282	141	8 421
Uleåborgs universitets sjukhus (OYS)	210	8 874	171	7 142	123	4 449
Egentliga Tavastlands centralsjukhus, Tavastehus	19	746	ingen verksamhet	-	6	187
S:t Michels centralsjukhus	18	821	4	202	ingen verksamhet	-
Päijänne-Tavastlands centralsjukhus, Lahtis	16	582	10	310	6	183
Kymmenedalens centralsjukhus, Kotka	9	313	ingen verksamhet	-	4	112
Lapplands centralsjukhus, Rovaniemi	6	334	ingen verksamhet	-	ingen verksamhet	-

*Barn, släktingar och vårdpersonal som interagerar med clownerna under arbetsdagarna

Verksamhetens utveckling under åren 2013–2022:

	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Universitetssjukhus	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Centralsjukhusen	5	2	5	6	4	3	3	3	4	3
Clownarbetsdagar	1 590	1 524	1 019	1 340	1 251	1 108	990	964	914	884
Möten*	65 333	65 272	48 508	77 127	62 901	52 500	44 600	42 900	41 100	39 700

*Barn, släktingar och vårdpersonal som interagerar med clownerna under arbetsdagarna

Clownarbete bland äldre

Under året har clownverksamheten bland äldre blivit en regelbunden och rikstäckande del av föreningens verksamhet. Ursprungligen möjliggjorde projektet ClowNexus (2020–2023) utvecklingsarbete bland målgruppen äldre. Tack vare det utvecklingsarbete som genomfördes sökte och mottog föreningen understöd av STEA

Social- och hälsoorganisationernas understödscentral) för det treåriga (2022–2025) projektet Ilon pilke, där clownverksamhet utförs bland äldre personer med minnesstörningar i serviceboende med heldygnsomsorg. STEA-projektets verksamhet äger rum varje vecka och förverkligas i fem städer: Helsingfors, Kuopio, Uleåborg, Tammerfors och Åbo. Utöver projekten Ilon Pilke och ClownNexus utfördes under år 2022 arbete bland äldre understött av Helsingfors stad vid Kinaborgs servicecentral och i stadens hemtjänst. Sammanlagt 284 clownarbetsdagar och 4 712 möten på äldreboenden ägde rum under verksamhetsåret.

Clownarbetet bland äldre har blivit en viktig ny verksamhet för föreningen. Personalen har tagit ett stort konstnärligt och funktionellt utvecklingssteg när de utbildats för clownarbete i en ny verksamhetsmiljö. Vi har samtidigt fått skåda framväxten av nya clownkaraktärer som arbetar bland äldre, vilket också har konstaterats berika arbetet i kärnverksamheten bland barn och ungdomar. Behovet av clownarbete bland äldre verkar uppenbart utifrån den erfarenhet och respons som redan erhållits. En mer detaljerad konsekvensbedömning av arbetet pågår och samtidigt övervägs finansieringsmodellen för verksamheten i framtiden.

Föreningens ekonomi

Föreningens resultat för räkenskapsåret 2022 är ett överskott på 985 euro. Året 2022 var ekonomiskt rätt utmanande för föreningen efter underskottsåret 2021. Det ryska aggressionskriget mot Ukraina, i kombination med den allmänna otrygga sociala ekonomiska situationen och de ökade allmänna kostnaderna, har också förmörkat utsikterna för föreningens medelanskaffning. Säkerställandet av kontinuiteten i verksamheten ekonomiskt är en utmanande uppgift i och med att föreningens verksamhet utvidgas och antalet fast anställda ökar. Föreningens verksamhet finansieras via flera olika kanaler, varför dess ekonomi och planeringen av verksamheten är utmanande.

Under hösten 2022 var man tvungen, som en sparåtgärd, att minska andelen administrativt arbete och arbetet för clownernas utveckling. Höstsäsongen upplevdes därför som rätt betungande. Åtgärden var nödvändig i ett ekonomiskt läge som var svårt att förutse. Vid förberedandet inför verksamheten år 2023 reagerade man, med hänsyn till den förändrade ekonomiska situationen, även på den allmänna kostnadsökningen. Kostnaden för att organisera clownarbetsdagar har ökat och detta beaktas i såväl ansökningar om understöd som vid avtal om clownverksamhet.

Den viktigaste enskilda finansiären av verksamheten är Social- och hälsoorganisationernas understödscentral (STEA), som har understött föreningens verksamhet på lång sikt sedan starten. STEAs andel av verksamhetsbudgeten för 2022 uppgick till cirka 30 %, inklusive projektunderstöd för verksamheten på universitetssjukhusen, projektunderstöd för äldreverksamheten och investeringsunderstöd för implementeringen av Sjukhusclowner-appen. Under de senaste åren har i synnerhet andelen av clownverksamheten som finansieras av universitetssjukhusen ökat. Detta som ett resultat av ett närmare samarbete med vårdpersonalen och en utvärdering av verksamhetens effektivitet. Under året har föreningen intensifierat sitt samarbete med Barnklinikernas faddrar, vars donerade medel kan användas av sjukhusen för att köpa sjukhusclowndagar. Dessutom finansieras TAYS sjukhusclownverksamhet i Tammerfors av föreningens samarbetspartner Tampereen Lastenklinikan Tuki ry. År 2022 stod sjukhusens understöd för cirka 28 % av föreningens totala verksamhetsbudget, men när det gäller verksamheten vid universitetssjukhusen uppgick sjukhusfinansieringen (Barnklinikernas faddrar & Tampereen Lastenklinikan Tuki ry) till nästan 40 %. Dessutom möjliggörs universitetssjukhusens clownverksamhet av olika stiftelser och fonder samt privata donatorer och företag.

Föreningen försökte under verksamhetsåret påverka storleken på den samhälleliga finansieringsandelen för att säkra sina verksamhetsförutsättningar. Föreningens långsiktiga mål är att öka andelen offentliga medel i verksamhetsbudgeten, vilket skulle möjliggöra en mer stabil grund för verksamheten. Föreningen har fört förhandlingar med olika parter och försökt hitta rätt kanal för att öka finansieringen. Under hösten 2022 ställde riksdagsledamoten Sari Sarkomaa (Samt) ett skriftligt spörsmål till riksdagen om finansieringen av psykosocialt stöd inom hälso- och sjukvårdssektorn, där sjukhusclownernas verksamhet utgjorde ett exempel. I december fick

vi meddelade om att STEA kommer att öka föreningens verksamhetsunderstöd för åren 2023–2024.

Föreningen strävade under verksamhetsåret till att öka den privata medelansaffningen med hjälp av nya verksamhetsmodeller. Särskild tonvikt lades på innehållsmarknadsföring, där man hoppades att intressant innehållsproduktion skulle ge nya supportrar. Föreningen skapade Punanenä-bloggen, där det bland annat publiceras familjers berättelser på basis av intervjuer. Innehållet marknadsförs aktivt på sociala medier, med styrning till föreningens webbplats och donationskanaler. Syftet är att i synnerhet öka antalet månadsdonatorer, vilket också har varit rätt framgångsrikt. På företagssidan var åtgärden att skapa ett utbildningskoncept där företag kunde erbjudas utbildningsdagar, till exempel relaterade till interaktion. Under verksamhetsåret fortsatte de långsiktiga företagspartnerna att stödja verksamheten, vilket är uppskattat. Trots de åtgärder som vidtog inom föreningens medelansaffning minskade medlen från privatpersoner och företag jämfört med föregående år. Föreningens projektfinansiering ökade däremot avsevärt jämfört med tidigare år.

Verksamhetsöversikt

Föreningens verksamhet under det gångna året innefattade bland annat sjukhusclownarbete bland barn och unga, digital clownnärvaro med hjälp av Sjukhusclown-appen, clownarbete i samband med olika projekt, pedagogisk verksamhet och kommunikation om verksamheten.

Sjukhusspecifika nyheter

Sjukhusclownverksamheten är organiserad på ett sådant sätt att varje universitetssjukhusstad (Helsingfors, Kuopio, Uleåborg, Tammerfors, Åbo) har ett eget stadsteam, som leds av stadens egen ansvariga clown. Föreningens verksamhet har fokuserat på att möjliggöra de lokala stadsteams självständiga utveckling och främja sjukhusspecifik tillgänglighet med hjälp av en betjänande arbetsdagsstruktur. De fem stadsteamerna utför även clownarbete i sin egen stad bland målgruppen äldre, liksom arbetsdagar på närområdets centralsjukhus.

Helsingfors: Nya barnsjukhuset (HUS)

På det nya barnsjukhuset fortsatte verksamheten såsom under föregående år. Vi besökte som vanligt avdelningarna och poliklinikerna i par och fortsatte därefter en och en med åtgärdsförberedande clowneri på anestesioch operationsavdelningen. Det åtgärdsförberedande clowneriet utfördes av två clowners under alla vardagar, med undantag för semesterperioder, i på varandra följande skift. Vi fortsatte också utvecklingen av det åtgärdsförberedande clowneriet genom att i början av våren till exempel träffa anesthesioch operationsavdelningens anestesiläkare, med vilka vi tillsammans övervägde hur samarbetet kan löpa ännu bättre.

På det nya barnsjukhuset firades Sjukhusclowner rf:s 20-årsjubileum med avtäckningen av clownernas "20-års clownstaty" i huvudlobbyn och med clownernas rytmiska musikprocession genom korridorerna på avdelningarna och i polikliniken.

Projektet ClowNexus fortsatte i formen av utvecklingsarbete på Dagcentret Berget för barn med inlärningssvårigheter eller utvecklingsstörning genom att träffa barnen och familjerna under hela deras tre dagar långa undersökningsperiod och genom att utveckla och presentera multisensoriska clownföreställningar.

I början av hösten höll Joona Lindberg en interaktionsutbildning för personalen på Nya barnsjukhusets anesthesioch operationsavdelning. Dessutom deltog clownerna på uppdrag av sjukhuset i flera "clownföreläsningar", som skräddarsydes för utbildningar och utvecklingsdagar inom olika områden och platser.

I december inleddes pilotstudien "Sjukhusclownernas distansmottagning" i samarbete med Enheten för pediatrik hemsjukvård på Nya barnsjukhuset i Helsingfors. Vårdarna i Enheten för pediatrik hemsjukvård kartlade de familjer som bland deras egna klienter kunde vara intresserade av tjänsten och potentiellt ha nytta av

den, schemalade och kom med familjerna överens om videomottagningstider. Som teknisk plattform för experimentet fungerade Hälsobyns digitala vårdväg som administreras av HUS. Sjukhusclownerna fick tillgång till ett konferensrum i Nya barnsjukhuset, där en "distansstudio" upprättades före varje distansmottagningsdag. De "distanskvalificerade" clownläkarna Matkimus Tutkailija och Helli Hykkyrä, det vill säga Joonas Lindberg och Elina Reinikka, samarbetade under experimentets alla dagar och utvecklade en arbetsmodell för schemalagda videosamtal. Pilotförsöket fortsätts under början av 2023.

Ansvarig clown i Helsingfors: Joonas Lindberg. Sjukhusclowner: Mikael Andersson, Aarni Kivinen, Taina Mäki-Iso, Kaisa Päivölä, Anna Ranta, Elina Reinikka, Laura Rämä, Dan Söderholm, Pia Tapio.

Kuopio universitetssjukhus (KYS)

Året 2022 inleddes med att två nya clownläkare, Dolly Ding Dong (Helena Leminen) och Kikka Kuusi (Elina Väänänen), anslöt sig till KYS fem-personers clownteam. Sjukhusclownernas grundläggande arbete bland barn utfördes under fyra verksamhetsdagar per vecka: tisdagar, onsdagar och torsdagar, och under en halv verksamhetsdag varannan måndagskväll på barnavdelningen och varannan fredagsmorgon i Alava. Förutom den normala verksamheten under vår- och höstsäsongerna arbetar sjukhusclownerna en och en på avdelningar och polikliniker en gång i veckan, i juli–augusti samt under julhelgerna.

Förutom det grundläggande arbetet genomfördes under våren en stor del orientering, även gällande arbetets olika delområden, och clownerna besökte olika avdelningar för att träffa vårdpersonal. Samarbetsmodellerna och utvecklingsarbetet koncentrerades till exempel vid mottagnings- och utskrivningsenheterna, vilket gör det möjligt för clownerna att i form av åtgärdsförberedande clowneri vid behov delta vid anestesi för barn som ska genomgå magnetisk resonanstomografi. Vi deltog under våren några gånger i åtgärdsförberedelserna vid den pediatrika neurologiska polikliniken. I Alava gjordes ansträngningar för att föra verksamheten vid sjukhuskolan och familjevårdsavdelningen (Perho) framåt. Perho besöktes mer regelbundet under hösten och ett nytt veckoprogram utarbetades för nästa verksamhetsperiod, vilket gör det möjligt att besöka Perho varje vecka. På Alavas barnpsykiatriska akutavdelning och på undersöknings- och vårdavdelningarna 1 & 2 gjorde vi försök med besök på barnens egna rum, med positiva resultat.

På våren samarbetade vi med barnneurologiska enheten, då clownerna blev inbjudna att besöka Flickornas välfärdsdag. Verksamheten fick en uppföljning under hösten, då clownerna träffade samma flickor på nytt.

Under året genomförde vi flera uppmärksammade videosamarbetsprojekt: introduktionsvideor för enheten för genetik och sällsynta sjukdomar samt för barns hörseltest. I maj firade vi Sjukhusclownernas 20-årsjubileum, som fick synlighet i Yles lokala nyheter, radio och publikationer på nätet. Tidskriften Kirkko & Koti publicerade en clownintervju i december. På hösten intervjuades även Niko Puumalainen lokalt vid KYS, där han belönades med ett diplom för sin vandringsprestation.

Ansvarig clown i Kuopio: Elina Väänänen. Sjukhusclowner: Helena Leminen, Tuulia Lindholm, Kaisa Mari Männikkö och Kaisa Ritola.

Uleåborgs universitetssjukhus (OYS)

Vid OYS ökade clownverksamheten från två till tre dagars verksamhet under år 2022, där verksamheten under onsdagar genomfördes av en clown. Det åtgärdsförberedande arbetet utvidgades därmed till två morgnar och clownerna hade möjlighet att till exempel assistera vid videotelemetri. Den foniatrika polikliniken och den neonatala intensivvårdsavdelningen återinfördes också till det veckovisa verksamhetsprogrammet.

Projektet ClowNexus förverkligades i Konsti och barnneurologiska polikliniken. I Konsti har samarbetet med personalen fördjupats genom avdelningsmöten. Vid den neurologiska polikliniken var clownerna under våren involverade i undersökningar som berörde autism och ergoterapi. På hösten anordnade clownerna fyra

multisensoriska, inkluderande och performativa skogsutflykter för barn och familjer i poliklinikens utrymmen.

I maj firades clownernas 20-årsjubileum med pompa och ståt på sjukhuset med en hel del medieuppmärksamhet. Under Konstens natt fortsatte 10-årsjubileet av Uleåborgs clownverksamhet med en parkkonsert, som gav verksamheten synlighet även utanför sjukhuset.

I augusti ökade anställningen av Kimmo Hirvenmäki antalet fast anställda clowner till tre personer. Under hösten besökte Uleåborgs clowner under tre dagar, efter coronapausen, också Lapplands centralsjukhus i Rovaniemi, där clownerna också deltog i inspelningen serien Elossa24.

Clownpilotprojektet FinPall med fokus på kvaliteten och utvecklingen av palliativ vård förbereddes under hela året och slutfördes i slutet av året. Under år 2023 kommer clownerna regelbundet att besöka den palliativa vårdavdelningen för vuxna, särskilt för att stödja familjer med barn.

Ansvarig clown i Uleåborg: Katja Lehtola. Sjukhusclowner: Kimmo Hirvenmäki, Tatja Hirvenmäki och Päivi Kangasniemi.

Tammerfors universitetssjukhus (TAYS)

Under år 2022 arbetade tre clowner vid TAYS i Tammerfors, fyra dagar i veckan. Två clowner har jobbat måndagar och tisdagar, och en clown onsdagar och torsdagar.

I TYS har projektet ClowNexus aktiverat samarbetet med den neurologiska avdelningen. Skiften har justerats på ett sådant sätt att en clown har kunnat tillbringa tid med samma autistiska patient i två eller tre dagar i följd, under ett långvarigt möte. Under vårvintern 2022 filmades undervisningsmaterial relaterat till autistiska barns beteendemönster med clownerna som artister. Undervisningsmaterialet är främst riktat som stöd till patientens föräldrar, närstående och personal. Under året gjordes också fyra besök på TAYS enhet Pitkäniemi i Nokia.

I maj firades vårt 20-årsjubileum i lobbyn och på avdelningarna. I lobbyn invigdes "Hima", sjukhusmusens hem. Samma dag hölls invigningen av TAYS sjukhusnöjespark och clownerna utnyttjades också för evenemangets pressbilder och pressmeddelanden. Anastasia Sulaleima (Tanjalotta Räikkä) höll ett tal och demonstrerade vid Sorin Sirkus presskonferens i sjukhusets lobby hur man kittlar med blicken. Under hösten inledde vi regelbundna besök i sjukhusets nöjespark, två timmar varje måndag.

Särkänniemi delade i september ut Ilo-priser, som vanns av Sjukhusclownerna i samhällskategorin. Von Pulla (Hanna Gibson) och Anastasia Sulaleima mottog sjukhusclownernas pris på scenen i Särkänniemi. JVG, som uppträdde på samma evenemang, ville filma en gemensam TikTok-video, och därmed fick Pulla och Sulaleima mer än 75 000 visningar på köpet.

Samarbetet med personalen vid TAYS har ytterligare intensifierats och clownerna är välkomna på avdelningarna och i verksamheten. I framtiden strävar vi i enlighet med avdelningarnas önskemål till att förkorta den paus som hållits under skolornas sommarlov.

Ansvarig clown i Tammerfors: Tanjalotta Räikkä. Sjukhusclowner: Hanna Gibson och Nadja Laine.

Åbo universitets centralsjukhus (TYKS)

Barn- och ungdomskliniken vid TYKS flyttade i februari till Fyrsjukhuset. Naturligtvis påverkade detta även clownverksamheten vid TYKS och medförde förändringar. Sjukhusets egna resurser var starkt fokuserade på flytten, så det fanns inget utrymme för nya samarbetsprojekt med sjukhuset under år 2022. Däremot fanns det tid att stärka befintliga samarbetsformer och introducera sjukhusclownarbetet för den nya personalen.

År 2022 ordnades regelbunden clownverksamhet under fyra dagar i veckan (två clowners under tis-tors, en clown på fredagar), då clownerna besökte samtliga bädd- och dagavdelningar, mottagningar, jouren och den barnpsykiatriska avdelningen vid TYKS barn- och ungdomsklinik. Reducerad clownverksamhet under semesterperioder kunde också ordnas under sommarmånaderna och under julen.

Det åtgärdsförberedande clowneriet och samarbetet med personalen på operationsavdelningen fördjupades, och i med flytten till Fyrsjukhuset utvidgades samarbetet i operationssalen även till tandvårdskliniker (för barnpatienter).

På den hematologiska avdelningen idkas nära samarbete, och clownerna spelar en viktig roll under barnets hela vårdstig; vid den inledande fasen av diagnos, åtgärder (operationssal, strålbehandling, röntgen), hembesök, palliativ vård. Meddelandefunktionen "Palloposti" i Sjukhusclown-appen gjorde det också möjligt för vissa barn på den hematologiska avdelningen att få särskilt psykosocialt stöd under tiden mellan barnets hem- och sjukhusperioder. I och med flytten till Fyrsjukhuset överfördes barnens dagkirurgiska verksamhet till att höra under Barn- och ungdomskliniken, så clownerna genomförde där clownverksamhet varje dag, vilket avsevärt har ökat samarbetet med den kirurgiska avdelningen. Med hjälp av det lokala riktade stiftelsebidraget har det också varit möjligt att göra clownbesök på den ungdomspsykiatriska avdelningen (sammanlagt 11 besök).

Under våren deltog TYKS clownteam i psyko-terapeuten Florence Smith utbildning som berörde möten med familjer i palliativ vård. Markus Kaustell och Kaisa Koulu från TYKS-teamet deltog också i utbildningen om välbefinnande i arbetet under Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikts utvecklingsdagar inom barnpsykiatri och uppträdde på de nationella neurologidagarna, vid nätverksevenemanget som behandlade klinisk undervisning, organiserat av det riksomfattande utvecklingsnätverket för studerandehandledning, och på TYKS barn- och ungdomskliniks lillajulsfest. Utbildningen genomfördes också av clownerna på nätet via materialet för klinikens nya sjukvårdare (den ansvariga clownen behandlade mötet med barn ur clownarbetets synvinkel).

TYKS clowners firade Sjukhusclownernas 20-årsjubileum genom att komponera egna sånger för Barn- och ungdomskliniken avdelningar, som teamet presenterade för personalen och familjerna på avdelningen i maj. Jubileet fick mycket uppmärksamhet i lokala medier.

Ansvarig clown i Åbo: Kaisa Koulu. Sjukhusclowner: Karolina Blom, Janna Haavisto och Markus Kaustell.

Sjukhusclowner-appen

Ett av jubileumsårets viktigaste projekt har utgjorts av utvecklingen och implementeringen av Sjukhusclownernas mobilapplikation. Med hjälp av Sjukhusclowner-appen kan lekar och kommunikationen med sjukhusclownererna fortsätta som komplement till de faktiska mötena på sjukhusen. Dessutom kan appen även användas för att nå familjer på hemsjukhus och under hemvårdsperioder.

Sjukhusclowner-appen lanserades i maj 2022. Lanseringen av Sjukhusclownernas egen "app" i appbutikerna föregicks av en årslång utvecklingsprocess, som koncentrerades i och med den produktutvecklings- och implementeringsprocess som under hösten 2021 inleddes tillsammans med designbyrån Adventure Club, som vann upphandlingen.

Tidtabellen för utvecklingen av applikationen var snävare än ursprungligen planerat, med sikte på lansering i början av 2022, men lanseringsdatumet måste skjutas upp. Appen blev dock klar till festligheterna under våren och i maj 2022 hade processen nått den punkt då den första versionen av Sjukhusclowner-appen dök upp för gratis nedladdning i app-butikerna. Appens utvecklingsprocess beskrivs i Eira Erolas examensarbete "Mobile hospital clowning for children – Analysis of the application development from the end users' perspective" (Aalto-universitetet 2022). Eira Erola följde processen från de första utvecklingsmötena till lanseringen och ibruktageandet av appen.

Sjukhusclowner-appen innehåller en interaktiv startsida med färgglada animationer och roliga överraskningar. Appen introducerar också alla finländska sjukhusclowner med hjälp av bilder, vänbokssvar och videor. Dessutom

kan appens användare skapa sin egen clownkaraktär, välja olika tillbehör för clownen, ge clownen ett namn, ge clownen poäng för olika clownfärdigheter och svara på clownernas vänboksfrågor. Clownarenan innehåller videor och TikToks, och korta podcaster via Clownradion.

Kärnan i programmet utgörs av den slutna meddelandefunktionen "Palloposti". Palloposti riktar sig specifikt till barnen på avdelningarna och därför krävs ett magiskt nyckelkort med en QR-kod för att öppna den. Alla övriga funktioner är öppna för samtliga användare som laddar ner appen. Palloposti fungerar enligt principen "en-till-en", vilket innebär att varje konversation sker i en egen kedja mellan ett barn och en clown. Barnet börjar med att välja clownhus, det vill säga den stad i vars sjukhus barnet är klient. Meddelandecentrets operatörsclown Helli Hykkyrä (Elina Reinikka) förmedlar meddelandet som ska besvaras av den clown barnet har valt. Palloposti möjliggör för närvarande text-, bild- och röstmeddelandefunktioner. Under våren 2023 kommer en gränssnittsfunktion också att läggas till meddelandefunktionen, som möjliggör videohälsningar inspelade på den egna mobilen.

Sedan lanseringen har applikationen laddats ner 460 gånger, 72 konversationer har ägt rum/pågått i Palloposti, och sammanlagt cirka 600 meddelanden har skickats.

Projekt

Under verksamhetsåret 2022 pågick tre projekt, som alla kommer att fortsätta under år 2023. Projektverksamheten har helt finansierats med separat projektfinansiering. Följande projekt pågick under 2022: ClowNexus, Ilon pilke och Visiittiklovnit.

ClowNexus – Clowning Connects Us

ClowNexus är ett EU-finansierat Creative Europe-projekt. År 2022 var det andra hela året i följd för projektet ClowNexus (2020–2023). Under året fördjupades arbetet med projektets målgrupper, barn med autismspektrumtillstånd och äldre med minnesstörningar. I de städer som hade fokus på autismarbete under projektet; Uleåborg, Tammerfors och Helsingfors, testades nya verksamhetsmodeller i samarbete med vårdpersonalen. Clownerna har träffat barn som ska delta i undersökningar och har också varit närvarande på terapeuternas och läkarnas mottagningar. I Helsingfors har clownerna genomfört föreställningar som utnyttjar sensoriska upplevelser och involverar familjer på barnneurologiska polikliniken Berget och OYS funktionshinderenhet Konsti. I Tammerfors har clownerna besökt barn- och ungdomspsykiatriska avdelningar på TAYS i Pitkäniemi.

Bland äldre gjordes under våren clownbesök i servicehusen i Esbo, Helsingfors, Kuopio och Åbo. Clownerna har upplevt arbetet bland de äldre som mycket meningsfullt, och responsen har varit positiv. 80 clownarbetsdagar bland äldre förverkligades i följande vårdinrättningar:

Esbo: Tunaro vårdhem
Helsingfors: Munksnäshemmet
Kuopio: Mäntylän palvelutalo
Åbo: Barkbacken, Kotikunnas och Emmi-koti

Tre av föreningens clowners deltog under året i projektets konstlaboratorium med temat autism som anordnades i Litauen i april, och två clowners i ett konstlaboratorium med temat demens i Barcelona i maj. I konstlaboratorierna kunde clownerna tillsammans med sjukhusclowners från andra länder och internationella experter fördjupa sina kunskaper om olika målgrupper och clownarbete. I april deltog projektclownerna i konferensen HCIM (Healthcare Clowning International Meeting) i Haag. Dessutom fick två av föreningens clowners delta i en International School of Humour (ISH)-utbildning i Wien i november.

I september samlades föreningens anställda för en gemensam tredagarsutbildning i Tammerfors. Som tränare

fungerade den portugisiska clowntränaren Pedro Fabião och föreningens projektclowner, som delade med sig av sina erfarenheter och lärdomar från projektet med föreningens samtliga clowner.

Under verksamhetsåret 2022 fick projektet ClowNexus självfinansieringsandel stöd från Centret för konstfrämjande, Utbildningsstyrelsen, Esbo, Helsingfors, Kuopio och Åbo stad samt Finska kulturfondens Norra Österbottenfond.

Ilon pilke

Ilon Pilke är ett treårigt (2022–2025) projekt, finansierat av STEA, där clownverksamhet utförs bland äldre personer med minnesstörningar i serviceboende med heldygnsvård. Verksamheten utförs veckovis och äger rum i Helsingfors, Åbo, Tammerfors, Kuopio och Uleåborg. År 2022 inleddes projektet med planering under våren 2022. Under höstsäsongen inleddes regelbunden verksamhet och 186 clownarbetsdagar genomfördes vid följande vårdinrättningar:

Helsingfors: Gruppheimen i Kasberget och Stensvik

Kuopio: Enheterna Liito-orava och Mäntykampus som erbjuder serviceboende med heldygnsvård i Uleåborg: Siirinkoti och Sanninkoti

Tammerfors: Jukola-talo gruppboenden Lauri, Simeoni, Juhani och Timo Åbo: Runosmäki och Kerttuli

Visiittiklovnit i Kinaborg

Helsingfors stad beviljade understöd för främjande av äldre människors rörlighet och kulturverksamhet. Syftet med projektet "Visiittiklovnit – ilon pilkettä ikäihmisten arkeen" (2022–2023) är att främja den mentala och fysiska funktionsförmågan hos utsatta äldre och att förbättra deras livskvalitet genom att föra in glädjefyllda gemensamma stunder i vardagen. Under hösten 2022 genomförde projektet 18 clownarbetsdagar hos Kinaborgs seniorcenters gruppboende och dagverksamhetsgrupper.

Utbildningar

För att hedra jubileumsåret lanserades under 2022 utbildningsverksamhet. Tjänsten går ut på deltagande interaktionsövningar som säljs till vårdinstitutioner och företag, som föreningens villiga clownarbetare genomför vid sidan av sitt eget arbete. Utbildningar har gjorts på beställning redan tidigare, men nu har de utvecklats till en aktivt säljbar tjänsteprodukt. Tretton utbildningar såldes, varav de flesta till vårdpersonalens utbildningsdagar. Föreningen ansökte om moms skyldighet vad gällde utbildningsverksamheten.

Sjukhusclownerna har fått ett varmt välkomnande som utbildare. Respons från deltagarna har samlats in och är utslutande positiv när det gäller innehåll, utbildare och genomförandemetod. Utifrån responsen har genomförandet av utbildningarna visat sig vara uppfriskande, konkret och stimulerande jämfört med traditionella utbildningsevenemang.

Kommunikation

Intern

Föreningen har ett veckovis informationsbrev som skickas till alla anställda. Det innehåller all aktuell och arbetsrelaterad information. Stadsteamerna har egna WhatsApp-grupper för att kommunicera med varandra. Dessutom använder vi oss av Slack-programmet för snabbmeddelanden, som tillhandahåller daglig rapportering och arbetsrelaterade meddelanden via egna kanaler.

Extern

Syftet med den externa kommunikationen är att berätta om föreningens verksamhet, skapa en professionell image och nå ut till potentiella supportrar.

Webbplatsen

Webbplatsen innehåller grundläggande information om föreningens verksamhet på finska, svenska och engelska. Webbplatsen belyser aktuella händelser och kampanjer, med särskild fokus på medelansaffning. Föreningens webbplats hade cirka 15 000 besökare år 2022.

Sociala medier

Den sociala medierna är en viktig kanal för föreningen, för att informera om sin verksamhet, hålla kontakten med intresserade personer och idka medelansaffning. Kommunikationen är anpassad till olika plattformar beroende på deras profil. På TikTok kommunicerar man mer direkt med barnen och Facebook når fler vuxna målgrupper och föräldrar.

- Facebook 34 975 gillare
- Instagram 5 213 följare
- TikTok 3 945 följare
- Twitter 551 följare
- LinkedIn 408 kontakter

Nyhetsbrev

Nyhetsbrevet skickas ut fyra gånger per år till prenumeranter, supportrar och samarbetspartner. Syftet med nyhetsbrevet är att förse dessa intressenter med aktuell och mer ingående information om föreningens verksamhet. Nyhetsbrevet har 3 829 prenumeranter.

Meddelanden

Februari – Jubileumsår och mötesstatistik

Juni – Kuplakylvetys 2022: Alla möten med barn under verksamhetsåren Augusti – Niko Puumanens vandringskampanj och insamling

September – Minnesvecka: Sjukhusclownernas arbete bland äldre

November – 2022 Nenätys-priset till organisationer som arbetar för barnens väl på sjukhusen

Händelser under året

11.2. Clownernas vänddag – Vi tackade våra supportrar i en livesändning på Facebook.

24.5. Stort 20-årsjubileum! 20-årsjubileet firades i samtliga sjukhus.

3.6. Kuplakylvetys – Vi firade alla barn vi har mött under våra verksamhetsår och lanseringen av Klownminne (Clownminne)

26.8. Festmottagning i Hangö. Slutet på Niko Puumalainens vandringskampanj.

20.11. Nenätys-priset till organisationer som arbetar för barnens väl på sjukhusen.

Media

- 19.1. Utbildningsstyrelsens publikation på nätet: Punaisen nenän avulla hyvinvointia sosiaali- ja terveysalalle
- 23.5. Aamulehti: Tällainen on Taysin uusi sairaalahuvipuisto
- 24.5. Kaleva: Sairaalaklovnit ovat ilahduttaneet OYSin lastenosastojen arkea jo kymmenen vuoden ajan
- 24.5. MTV nyheter: Tampereelle avautuu maailman ensimmäinen sairaalahuvipuisto
- 24.5. OYS plus: Voi unohtaa ikävän tään, ei mieleen harmia jää
- 24.5. Turun Sanomat: Sairaalan ilopillerit
- 24.5. YLE Östra Finland: Sairaalaklovnit ovat tuoneet iloa lapsille jo 20 vuotta
- Yle nyheter: Sairaalaklovnit ovat hälventäneet pienten potilaiden pelkoja jo 20 vuotta
- Yle Åboland: Sjukhusclownerna firar 20 år, Alla barn har rätt att leka även när de är på sjukhus
- 15.7. Turku.fi: Sairaalaklovnit laajentavat lastenklinoilta ikäihmisten pariin
- 7.9. MTV & Barnklinikernas faddrar: Elämä lapselle -konserten
- 23.9. Moreenimedia: Pitkäaikaispotilaat tietävät, milloin on klovnipäivä
- 21.9. Lääkärilehti: Sairaalaklovnit kohtaavat muistisairaita
- 24.9. Aamuset: Sairaalaklovnit kohtaavat muistisairaita
- 4.11. Kuriren: Sjukhusclowner ser barnet och åldringen
- 11.12. MTV & Barnklinikernas faddrar: Joulumielelle -konserten
- 15.12. Tidskriften Sylva: Sairaalaklovni on ilon puolustaja
- 24.12. Ilta-Sanomat: Sairaalaklovneja on Suomessa 25 – tällaista työtä on
- 28.12. Kirkko&Koti: Punainen nenä antaa luvan hassutella

Årsmötet

Föreningens årsmöte hölls den 23.4.2022. Vid årsmötet valdes Anne Santamäki till styrelsens ordförande, Olli Huhtamäki, Elina Koota, Lassi Kurkijärvi, Anna Miettinen och Birgitta Remes till ledamöter och Annu Kemppainen till suppleant. Styrelsen valde vid sitt konstituerande möte Anna Miettinen till vice styrelseordförande och inbjöd Susanna Ruuskanen (klinisk lärare, vårdarbete, vårdvetenskap) som sakkunnig ledamot. Till föreningens revisor valdes CGR Jyri Salojuuri från KPMG Oy Ab. Dessutom behandlade årsmötet andra regelmässiga ärenden och beslutade om ett arvode till styrelsen. Styrelsen beslutade sedermera att avstå från sina mötesarvoden.

Styrelsen 23.4.2021 – 23.4.2022

Anne Santamäki ordförande
Birgitta Remes ledamot, vice ordförande
Elina Koota ledamot
Anna Miettinen ledamot
Susanna Ruuskanen ledamot
Solveig Törnroos-Huhtamäki ledamot

Tanjalotta Räikkä förtroendeombud

Styrelsen 23.4.2022 ->

Anne Santamäki ordförande
Anna Miettinen ledamot, vice ordförande
Olli Huhtamäki ledamot
Elina Koota ledamot
Lassi Kurkijärvi ledamot
Birgitta Remes ledamot
Annu Kemppainen suppleant
Susanna Ruuskanen expertledamot

Kimmo Hirvenmäki förtroendeombud (clownarbete)
Tanjalotta Räikkä förtroendeombud (administrativt arbete)

Administration och personal

Föreningens styrelse höll under året sammanlagt nio möten. Förutom styrelseledamöterna deltog förtroendeombud Tanjalotta Räikkä, personalens representant, och från och med den 22.9.2022 som andra förtroendeombud, Kimmo Hirvenmäki, i mötena. Föreningens verksamhetsledare fungerade som sekreterare vid styrelsens möten.

I början av augusti ökade antalet tillsvidareanställningar till drygt 20, vilket ledde till att personalen omorganiserades. Vid urvalsmötet den 23 augusti 2022 valde personalen representanter till den gemensamma rådgivande kommittén för arbetarskyddsfrågor och samarbete. Arbetarskyddskommittén & Samarbetskommittén består av: Kimmo Hirvenmäki (ordförande), Taina Mäki-Iso (vice ordförande), Tanjalotta Räikkä (ledamot) och Kari Jagt (sekreterare). De förtroendevalda är Kimmo Hirvenmäki (clownarbete) och Tanjalotta Räikkä (administrativt arbete) med Taina Mäki-Iso (clownarbete) och Elina Väänänen (administrativt arbete) som suppleanter.

Den konstnärliga ledningen stöddes av en coachningsgrupp: Hanna Gibson, Kimmo Hirvenmäki, Taina Mäki-Iso och Laura Rämä. Som teamledaren för coachningsgruppen fungerar Taina Mäki-Iso.

Föreningens insamlingstillstånd har varit giltigt under hela verksamhetsåret. Det förnyade insamlingstillståndet trädde i kraft den 2.10.2020 och gäller tills vidare. Tillståndet finns tillgängligt på föreningens webbplats. Föreningens insamlingskonto är FI26 8024 0710 119921 Som föreningens bokföringsbyrå verkar Talenom Oy.

Föreningen är medlem i Vala ry (Ansvarsfullt Donerande rf), SOSTE (Finlands social- och hälsovårdsförbund) och EFHCO (European Federation of Healthcare Clown Organizations) och Kulttuurihyvinvointipooli.

Anställda

Clownkontoret

Kari Jagt, verksamhetsledare, konstnärlig ledare
Markus Kaustell, sjukhusclown, medelanskaffningskoordinator
Nadja Laine, sjukhusclown, forsknings- och projektkoordinator
Elina Reinikka, sjukhusclown, kommunikationskoordinator
Aino Viertola, direktör för medelanskaffningen

Sjukhusclowner

Fast anställda:

Karolina Blom
Hanna Gibson
Janna Haavisto
Kimmo Hirvenmäki (från 1.8.2022)
Tatja Hirvenmäki
Markus Kaustell
Kaisa Koulu
Nadja Laine
Katja Lehtola
Joona Lindberg
Taina Mäki-Iso (från 1.8.2022)

Kaisa Mari Männikkö (från 10.1.2022)
Elina Reinikka
Tanjalotta Räikkä
Laura Rämä (från 3.1.2022)
Elina Selamo
Dan Söderholm
Pia Tapio
Elina Väänänen (från 10.1.2022)

Med ramavtal eller tidsbegränsat anställningsavtal:

HELSINGFORS: Mikael Andersson, Aarni Kivinen, Taina Mäki-Iso, Kaisa Päivölä, Anna Ranta KUOPIO: Helena Leminen (tidsbegränsat 10.1.-31.12.2022), Tuulia Lindholm, Kaisa Ritola ULEÅBORG: Kimmo Hirvenmäki, Päivi Kangasniemi

Hedersordförande
Föreningens grundande medlem och långvariga konstnärliga ledare Lilli Sukula-Lindblom är föreningens hedersordförande.

Helsingfors den 10.3.2023

Kari Jagt
Verksamhetsledare, konstnärlig ledare
Sairaalaklovnit ry; Sjukhusclowner rf